

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO NR. I-621 15, 17, 18, 20, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Išmokas skiria savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, vadovaudamasis šiuo įstatymu, Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatais ir laikydamasis socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytos tvarkos:

1) išmokas, išskyrus globos (rūpybos) išmoką ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą, skiria savivaldybės, kurios teritorijoje asmuo, turintis teisę gauti šio įstatymo nustatytas išmokas, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Asmeniui, nedeklaravusiam gyvenamosios vietos ir neįtrauktam į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, išmokas, išskyrus globos (rūpybos) išmoką ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą, skiria savivaldybės, kurios teritorijoje šis asmuo faktiškai gyvena, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, juridiniam asmeniui – savivaldybės, kurios teritorijoje įregistruota juridinio asmens buveinė, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas;

2) vaiko, kuriam globa (rūpyba) nustatyta iki 2006 m. gruodžio 31 d. imtinai, išskyrus šio įstatymo 11 straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatytą atvejį, globėjui (rūpintojui) globos (rūpybos) išmoką ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą skiria savivaldybės, kurios teritorijoje globėjas (rūpintojas) Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Globėjui (rūpintojui), nedeklaravusiam gyvenamosios vietos ir neįtrauktam į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, globos (rūpybos) išmoką ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą skiria savivaldybės, kurios teritorijoje šis asmuo faktiškai gyvena, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, o jei vaiko globėjas (rūpintojas) yra juridinis asmuo, – savivaldybės, kurios teritorijoje įregistruota globėjo (rūpintojo) buveinė, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas;

3) vaiko, kuriam globa (rūpyba) nustatyta po 2007 m. sausio 1 d. imtinai, globėjui (rūpintojui) globos (rūpybos) išmoką ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą skiria savivaldybės, kurios vaiko teisių apsaugos institucijos teikimu vaikui nustatyta globa (rūpyba), meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas;

4) globos (rūpybos) išmoką šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui, kuris mokosi Lietuvos Respublikos bendrojo ugdymo mokykloje arba kurio mokymą vykdo profesinio mokymo teikėjas, arba kuris studijuoja aukštojoje mokykloje, ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nurodytam buvusiam vaiko globėjui

(rūpintojui) skiria savivaldybės, kurios teritorijoje yra asmens, nurodyto šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, ar asmens, nurodyto šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje, mokykla, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Jeigu asmuo, nurodytas šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, mokosi užsienio valstybės bendrojo ugdymo mokykloje arba jo mokymą vykdo užsienio valstybės profesinio mokymo teikėjas, arba jis studijuoja užsienio valstybės aukštojoje mokykloje, globos (rūpybos) išmoką jam skiria savivaldybės, kurios teritorijoje asmuo Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje yra deklaravęs gyvenamąją vietą arba yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Jeigu iki išvykstant mokytis ar studijuoti į užsienio valstybės mokymo įstaigą asmens gyvenamoji vieta nebuvo deklaruota ir jis nebuvo įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, išmoką skiria savivaldybės, kurios teritorijoje jis iki išvykimo faktiškai gyveno, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas.“

2. Papildyti 15 straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Išmokas moka tos savivaldybės, kurios mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimu jos paskirtos, administracija.“

3. Buvusias 15 straipsnio 2 ir 3 dalis laikyti atitinkamai 3 ir 4 dalimis.

2 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Prašymą pateikęs asmuo apie priimtą sprendimą dėl išmokos skyrimo, išskyrus atvejus, kai paskirta vienkartinė išmoka vaikui, vienkartinė išmoka nėsčiai moteriai ir vaiko laikinosios priežiūros išmoka išmokėta, informuojamas asmens prašyme nurodytu informavimo būdu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos. Sprendimo skirti išmoką nuorašas siunčiamas tik asmens prašymu. Jei priimamas sprendimas neskirti išmokos, sprendime nurodomos išmokos neskyrimo priežastys, sprendimo neskirti išmokos apskundimo tvarka ir terminai, asmens pateikti dokumentai grąžinami prašymą pateikusiam asmeniui, o šių dokumentų kopijos paliekamos savivaldybės, kurios meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priėmė sprendimą neskirti išmokos, administracijoje.“

2. Pakeisti 17 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Jei Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka pas fizinius ar juridinius asmenis laikinai apgyvendintas vaikas grąžinamas tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą, neišmokėta priklausiusi pagal šį įstatymą vaiko tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą arba vaikams paskirtų ir sustabdytų išmokų suma išmokama vaiko tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą ir jų mokėjimas tęsiamas nuo vaiko grąžinimo tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą dienos. Jei vaiko laikino apgyvendinimo metu įsiteisėja teismo nutartis, leidžianti paaimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą, arba įsiteisėja teismo nutartis ar priimamas savivaldybės mero sprendimas atleisti globėją (rūpintoją) iš globėjo (rūpintojo) pareigų arba nušalinti nuo jų, neišmokėta priklausiusi pagal šį įstatymą vaikams paskirtų ir sustabdytų šio įstatymo 6 ir 11 straipsniuose nustatytų išmokų suma už laikotarpį nuo vaiko laikino apgyvendinimo dienos iki vaiko globos (rūpybos) nustatymo arba kito globėjo (rūpintojo) paskyrimo dienos išmokama paskirtam vaiko globėjui (rūpintojui), kitų pagal šį įstatymą vaikams ar vaiko atstovams pagal įstatymą paskirtų ir sustabdytų išmokų mokėjimas nutraukiamas nuo vaiko laikino apgyvendinimo nustatymo pirmos dienos.“

3 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Vienkartinė išmoka įsikurti išmokos gavėjo turi būti panaudota per 24 mėnesius nuo savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimo skirti išmoką priėmimo dienos.“

4 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 20 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, priėmęs sprendimą skirti išmoką, privalo informuoti išmokos gavėją apie jo pareigas ir aplinkybes, turinčias įtakos išmokos dydžiui ar mokėjimui.“

2. Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jeigu asmenys, kreipdamiesi dėl išmokos, pateikia neteisingus duomenis, reikalingus išmokai skirti, arba per mėnesį nepraneša apie atsiradusias aplinkybes, turinčias įtakos teisei į išmoką arba jos dydžiui, ir dėl to permokama išmoka, permokėta suma grąžinama arba išskaičiuojama iš išmokos gavėjui pagal šį įstatymą priklausančių išmokų savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimu.“

5 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Išmokų mokėjimo nutraukimas ir sustabdymas

1. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priima sprendimą nutraukti išmokų mokėjimą, o savivaldybės, kurios meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priėmė šį sprendimą, administracija nutraukia išmokų mokėjimą, jeigu atsiranda nors viena iš nurodytų aplinkybių:

1) vaikas ir (ar) asmuo neatitinka šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje ar 7 straipsnio 3 dalyje, ar 8 straipsnio 2 dalyje, ar 9 straipsnio 2 dalyje, ar 11 straipsnio 4 dalyje, ar 12 straipsnio 4 dalyje, ar 14 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo dienos;

2) bendrai gyvenantys asmenys arba globėjas (rūpintojas) neatitinka šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo dienos;

3) vaikas, kuriam paskirta šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta išmoka, ar vaikas, už kurį paskirta šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyta išmoka, pripažįstamas emancipuotu ar sudaro santuoką – nuo teismo sprendimo pripažinti nepilnametį emancipuotu įsiteisėjimo dienos ar santuokos sudarymo dienos;

4) asmuo, kuriam paskirtos šio įstatymo 6 straipsnyje, 9 straipsnyje ar 11 straipsnio 2 dalyje nustatytos išmokos, nutraukia mokymąsi ar studijas – nuo mokymosi ar studijų nutraukimo dienos;

5) vaikas paimamas iš jo atstovų pagal įstatymą – nuo teismo nutarties leisti paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą įsiteisėjimo dienos arba nuo teismo nutartyje nurodytos datos;

6) vaikui, auginamam šeimoje, nustatoma laikinoji arba nuolatinė globa (rūpyba) – nuo savivaldybės mero sprendime nurodytos datos arba teismo nutarties įsiteisėjimo dienos ar teismo nutartyje nurodytos datos;

7) vaikas (asmuo), kuriam paskirtos šio įstatymo 8 ar 13 straipsnyje nustatytos išmokos, yra išlaikomas (nemokamai gauna nakvynę, maistą ir kitas paslaugas) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo dienos;

8) asmuo, kuriam paskirta šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta išmoka, įgyja teisę gauti vaiko priežiūros išmoką pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą – nuo teisės gauti vaiko priežiūros išmoką pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą atsiradimo dienos;

9) asmens, kuriam paskirtos šio įstatymo 9 ar 14 straipsnyje nustatytos išmokos, vaiko kitam tėvui (įtėviui) ar globėjui, ar vienam iš vaiko senelių už tą patį vaiką paskirta vaiko priežiūros išmoka pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą – nuo vaiko priežiūros išmokos pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą skyrimo dienos;

10) vaiko įtėviui (įmotei), kuriam (kuriai) paskirta šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyta išmoka, už tą patį vaiką ir laikotarpį pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą paskirta vaiko priežiūros išmoka, kurios dydis ne mažesnis už šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatytą išmokos įvaikinus vaiką dydį, – nuo vaiko priežiūros išmokos pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą skyrimo dienos;

11) asmuo, kurio buvusiam globėjui (rūpintojui) paskirta šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta išmoka, nutraukia mokymąsi ar negyvena pas buvusį globėją (rūpintoją) ir nėra jo išlaikomas (nemokamai negauna nakvynės, maisto ir kitų paslaugų) – nuo mokymosi nutraukimo dienos, o tais atvejais, kai asmuo negyvena pas buvusį globėją (rūpintoją) ir nėra jo išlaikomas, – nuo kito mėnesio, kurį asmuo negyvena pas buvusį globėją (rūpintoją) ir nėra jo išlaikomas, pirmos dienos;

12) vaikas, kuriam nustatyta laikinoji globa (rūpyba), grąžinamas tėvams – nuo savivaldybės mero sprendime nurodytos datos;

13) asmeniui teismo sprendimu apribota tėvų valdžia ar globėjas (rūpintojas) teismo nutartimi ar savivaldybės mero sprendimu atleistas ar nušalintas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų atlikimo – nuo teismo sprendimo ar teismo nutarties įsiteisėjimo dienos arba nuo teismo sprendime ar teismo nutartyje, ar savivaldybės mero sprendime nurodytos datos;

14) globojamas vaikas įvaikinamas – nuo teismo sprendimo įvaikinti įsiteisėjimo dienos arba teismo sprendime nurodytos datos;

15) vaikas (asmuo), kuriam paskirtos šio įstatymo 6, 11 ar 13 straipsnyje nustatytos išmokos, ir (ar) globojamas vaikas, už kurį globėjui (rūpintojui) paskirta šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta išmoka, ar įvaikintas vaikas, kurio vienam iš įtėvių paskirta šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyta išmoka, yra suimtas, atlieka su laisvės atėmimu susijusią bausmę, jam Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose medicinos priemonės, paskelbta jo paieška – nuo suėmimo, teismo apkaltinamojo nuosprendžio įsigaliojimo, pradėto priverstinio gydymo, vaiko (asmens) paieškos paskelbimo dienos;

16) vaikas (asmuo), kuriam išmoka paskirta, mirė, pripažintas nežinia kur esančiu arba paskelbtas mirusiu – nuo mirties datos arba nuo teismo sprendime pripažinti vaiką (asmenį) nežinia kur esančiu arba paskelbti jį mirusiu nurodytos datos;

17) tėvui (įtėviui) ar motinai (įmotei), kurių vaikui (vaikams) jų tarnybos laikotarpiu paskirta šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta išmoka, nutraukus privalomosios pradinės karo tarnybos sutartį, – nuo privalomosios pradinės karo tarnybos sutarties nutraukimo dienos;

18) išmokos gavėjui persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę, – nuo kito mėnesio po to, kai asmuo persikėlė nuolat gyventi į kitą valstybę, pirmos dienos, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip;

19) vaikui (asmeniui), kuriam išmoka paskirta, pakeitus gyvenamąją vietą ir persikėlus gyventi pas kitą iš tėvų (įtėvių) ar globėją (rūpintoją), – nuo kito mėnesio po to, kai

vaikas (asmuo) persikėlė nuolat gyventi pas kitą iš tėvų (įtėvių) ar globėją (rūpintoją), pirmos dienos.

2. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priima sprendimą sustabdyti išmokų mokėjimą, o savivaldybės, kurios meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priėmė šį sprendimą, administracija sustabdo išmokų mokėjimą, jeigu atsiranda nors viena iš šių aplinkybių:

1) išmokos gavėjas nevykdo šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų pareigų – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo dienos, iki pareigos bus įvykdytos;

2) vaikas laikinai apgyvendinamas pas fizinius ar juridinius asmenis Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka – nuo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos ar jos įgalioto teritorinio skyriaus sprendime dėl vaiko laikino apgyvendinimo nurodytos dienos, iki vaikas grąžinamas tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą arba iki teismo nutarties leisti paimiti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą įsiteisėjimo dienos, arba iki teismo nutarties atleisti globėją (rūpintoją) iš globėjo (rūpintojo) pareigų ar nušalinti nuo jų įsiteisėjimo dienos, arba iki teismo nutartyje ar savivaldybės mero sprendime atleisti globėją (rūpintoją) iš globėjo (rūpintojo) pareigų arba nušalinti nuo jų nurodytos datos.

3. Sprendimas nutraukti ar sustabdyti išmokų mokėjimą priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo dokumentų ar duomenų, patvirtinančių šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytas aplinkybes, gavimo dienos.

4. Išmokų gavėjas apie priimtą sprendimą nutraukti ar sustabdyti išmokų mokėjimą informuojamas Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatyta tvarka.“

6 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimų apskundimas

Savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimai, priimti vykdant šiame įstatyme jam nustatytas funkcijas, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

7 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 24 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„24 straipsnis. Savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo teisės

Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas turi teisę:

1) apklausti asmenis, kurie kreipiasi dėl išmokų ir (ar) kurie jas gauna, tikrinti jų pateiktus dokumentus ir reikalauti papildomos informacijos, įrodančios teisę gauti išmokas;

2) tikrinti bendrai gyvenančių asmenų gyvenimo sąlygas ir, surašius socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą ar rekomendavus socialiniams darbuotojams, priimti sprendimą laikyti bendrai gyvenančius asmenis patiriančiais socialinę riziką;

3) kilus ginčui tarp tėvų (įtėvių) dėl to, kam bus mokama išmoka, rekomendavus socialiniams darbuotojams, priimti sprendimą teikti išmoką šio įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje nustatytais būdais;

4) jeigu yra pagrįstų įtarimų dėl vienkartinės išmokos įsikurti panaudojimo tikslingumo, apklausti besikreipiančius dėl išmokos asmenis, tikrinti jų gyvenimo sąlygas ir, surašius socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą bei gavus socialinio darbuotojo rekomendaciją dėl vienkartinės išmokos įsikurti panaudojimo būdų, nustatytų šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje, priimti sprendimą dėl tikslingo vienkartinės išmokos įsikurti panaudojimo.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d.
2. Šio įstatymo nuostatos pradedamos taikyti, kai naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmąjį posėdį. Iki pirmojo naujai išrinktos savivaldybės tarybos posėdžio taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusios Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo nuostatos.
3. Iki šio įstatymo taikymo dienos pradėtos prašymų dėl išmokų vaikams skyrimo nagrinėjimo ir išmokų vaikams skyrimo procedūros baigiamos pagal Išmokų vaikams įstatymo nuostatas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2023 m. kovo 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas